

2018-08-30
Ku2018/01729/D

Kulturdepartementet

Statistiska centralbyrån
Box 24 300
104 51 Stockholm

Uppdrag till Statistiska centralbyrån att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statistiska centralbyrån (SCB) att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation.

Uppdraget ska genomföras i samarbete med Delegationen mot segregation (Delmos).

Närmare om uppdraget

I uppdraget ingår att utveckla modell nummer två som presenteras i SCB:s förstudie om rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomiska förhållanden (Ku2017/02404/D). Modellen går ut på att Demografiska Statistikområden (DeSO) aggregeras till namnsatta bostadsområden baserat på geografi i syfte att förbättra möjligheterna att analysera och redovisa statistik på områdesnivå.

I arbetet med områdesindelningen bör SCB samarbeta med kommunerna. Områdesindelningen ska vara hållbar över tid. Den statistik som ska ingå i uppföljning av segregationen i Sverige ska föreslås av Delmos efter samråd med SCB (Ku2017/02634/DISK).

Avstämning ska ske med Regeringskansliet (Kulturdepartementet) under arbetets gång. Synpunkter bör även inhämtas från Sveriges Kommuner och Landsting, Tillväxtverket och andra relevanta aktörer.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) i form av en delrapport senast den 15 maj 2019 och en slutrapport senast den 16 december 2019. Uppdraget ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

SCB får för uppdragets genomförande disponera högst 2 000 000 kronor under 2018. Kostnaden ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, anslag 4:1 Åtgärder mot segregation, anslagspost 1 Åtgärder mot segregation för 2018. För 2019 beräknas högst 2 400 000 kronor få användas för uppdraget.

Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 3 december 2018. Medel som inte har utnyttjats för 2018 återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 maj 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Det finns flera tecken på att segregationen i Sverige har ökat under en längre tid och att antalet områden med socioekonomiska utmaningar har blivit fler. Det finns t.ex. ett flertal bostadsområden som avviker väsentligt från riksgenomsnittet vad gäller bl.a. arbetslöshet, skolresultat, inkomst, hälsa, valdeltagande och otrygghet. Även om det går att skönja vissa positiva tecken i utvecklingen under senare tid, är skillnaderna i uppväxt- och levnadsvillkor för personer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar och personer som bor i andra områden fortsatt stora.

Regeringen bedriver ett aktivt arbete mot segregation utifrån regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation (Ku2018/01462/D). För att följa utvecklingen vad gäller segregation i Sverige och för att kunna följa upp regeringens strategi på ett ändamålsenligt sätt, finns ett behov av att utveckla SCB:s befintliga områdesindelning och statistik så att socioekonomiska förhållanden kan redovisas på stadsdelsnivå i hela landet.

Mot bakgrund av detta fick SCB i november 2017 i uppdrag att genomföra en förstudie om rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomiska förhållanden. I SCB:s slutrapport presenteras förslag på tre

modeller för hur den nya rikstäckande områdesindelningen DeSO-områden kan användas för att följa upp socioekonomiska förhållanden (KU2017/02404/D).

Delmos inrättades 1 januari 2018. Utöver att stödja relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå i deras arbete för att minska och motverka segregation har myndigheten i uppgift att utveckla ett uppföljningssystem som skapar förutsättningar för en långsiktig och regelbundet återkommande tvärspektoriell uppföljning av segregationen i Sverige samt av regeringens reformprogram för minskad segregation (Ku2017/02634/DISK). Uppföljningsuppdraget ska genomföras i samarbete med SCB.

Skälen för regeringens beslut

Då modell nummer två bedöms som den centrala för att kunna följa utvecklingen vad gäller segregation på områdesnivå, fokuserar uppdraget på denna modell. De övriga två modellerna kan ge kompletterande information och regeringen kan komma att överväga att ge SCB i uppdrag att utveckla även dessa i ett senare skede.

En rikstäckande områdesbaserad statistik i syfte att följa den socioekonomiska utvecklingen i landet är en viktig förutsättning för att följa situationen och utvecklingen avseende segregation. Vidare skulle det utgöra en central del av uppföljningen av regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation. Statistiken avses även användas som underlag för arbetet med regeringens långsiktiga satsning på kommuner och områden med socioekonomiska utmaningar som fördelas genom förordning (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden och förordning (2018:152) om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner.

En rikstäckande områdesstatistik skulle bl.a. möjliggöra uppföljning av områdesspecifika variationer inom kommuner och mellan områden och kommuner i hela landet. Det skulle även möjliggöra identifiering av trender i utvecklingen mellan områden och grupper av områden, samt visa tydligare på hur olika områden förhåller sig till varandra. SCB ges därför i uppdrag att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistik uppföljning av socioekonomisk segregation.

På regeringens vägnar

Mikael Damberg

Erika Flodin

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA/ESA

Näringsdepartementet/A/HL/RTS

Arbetsmarknadsdepartementet/SV

Delegationen mot segregation

Kammarkollegiet

Tillväxtverket

Sveriges Kommuner och Landsting